

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MALECHOWO NA LATA 2004-2010
W LATACH 2004-2006**

I. WSTĘP

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Malechowo na lata 2004-2010 powstał w wyniku realizacji obowiązku określonego w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902). Zgodnie z ww. zapisem ustawowym organ wykonawczy gminy jest zobowiązany do sporządzania i przedstawiania Radzie Gminy, co 2 lata, raportu z wykonania gminnego programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska dla Gminy Malechowo na lata 2004-2010 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Malechowo Nr XIV/150/2004 z dnia 31.05.2004r.

Podstawą do opracowania tego programu były:

- zasady polityki ekologicznej państwa wraz z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- podstawowe założenia polityki ekologicznej państwa,
- wojewódzkie i powiatowe programy ochrony środowiska,
- uwarunkowania wynikające z integracji europejskiej.

Program ochrony środowiska zawiera propozycje celów średniookresowych i kierunki działań do roku 2010, a także przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w latach 2004-2006.

Założeniem realizacji programu w dużym skrócie jest poprawa stanu środowiska naturalnego oraz stworzenie warunków do wdrażania wymagań prawa Unii Europejskiej.

Niniejszy raport przedstawia stopień wykonania zadań oraz kierunków działań w aspekcie osiągniętych celów.

Raport został sporządzony według stanu na dzień 31.09.2006r.

II. PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE LUB W TRAKCIE REALIZACJI

1. Zadania w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych na obszarze gminy i zabezpieczenia wód podziemnych przed skażeniem.

1.1. Budowa gminnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacji sanitarnej w m. Paprotki – etap I.

Ze względu na brak środków finansowych zrezygnowano z budowy jednej gminnej oczyszczalni na rzecz lokalnych biologicznych oczyszczalni.

1.2. Budowa oczyszczalni przydomowych i przyzagrodowych.

Zorganizowanie konferencji w Szkole Podstawowej w Niemicy przez tut. Urząd zapoczątkowało zainteresowanie mieszkańców budową przydomowych oczyszczalni. Technologie ekologicznego oczyszczania zaprojektował dr hab. inż. Wojciech Halicki z Instytutu Ekologii Stosowanej. Urząd Gminy zakupił jeden powtarzalny projekt oczyszczalni przydomowej za kwotę 20 tyś zł. na potrzeby mieszkańców. Promocja tego typu przedsięwzięcia, zaowocowała, tym iż zgłosiło się 12 chętnych z czego **9 gospodarstw domowych** ma zakończoną inwestycję (2006 r). Dodatkowo mieszkańcy uzyskali pomoc od pracownika urzędu przy zakupie podstawowych materiałów do budowy oraz doradztwo techniczne.

1.3. Porządkowanie przyzł nawozów naturalnych w gospodarstwach rolnych (Budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę)

Z chwilą przystąpienia do Unii Europejskiej Polska uzyskała pełne prawo do korzystania z pomocy przeznaczonej dla krajów członkowskich. Dzięki temu polscy rolnicy mogą skorzystać z pomocy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Na terenie gminy dużym zainteresowaniem rolników prowadzących hodowlę bydła mlecznego cieszyło się przedsięwzięcie dostosowania gospodarstw do standardów Unii w zakresie wymagań dotyczących przechowywania nawozów naturalnych. W ramach tego schematu pomoc finansową można uzyskać na wyposażenie gospodarstw w płytę gnojową lub zbiornik na gnojówkę bądź gnojownicę. 18 rolników złożyło wnioski i otrzymało dofinansowanie. Działania te odbywają się bez udziału finansowego gminy przy doradztwie ZDR w Sławnie oraz ARi MR w Darłowie.

2. Zadania w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości użytkowej wody i racjonalizacji gospodarowania zasobami wodnymi:

2.1. Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Ostrowcu – inwestycja zrealizowana październik 2006 r.

2.2. Podłączenie części miejscowości Kawno do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – inwestycja zrealizowana grudzień 2005 r.

2.3. Remont hydroforni w miejscowości Kosierzewo – inwestycja niezrealizowana.

Dodatkowo wykonano :

2.4. Budowa studni głębinowej w m. Gorzyca – inwestycja zrealizowana lipiec 2004 r.

2.5. Remont hydroforni w m. Ostrowiec – inwestycja zrealizowana grudzień 2004 r.

2.6. Remont hydroforni i wymiana sieci wodociągowej w m. Laski – inwestycja zrealizowana sierpień 2005,

2.7. Remont hydroforni wraz z uzdatnianiem w m. Gorzyca – inwestycja zrealizowana maj 2006 r.

2.8. Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej dla części m. Pękanino – inwestycja zrealizowana październik 2006 r.

2.9. Budowa kanalizacji dla części miejscowości Malechowo – etap II-

inwestycja zrealizowana październik 2006 r.

2.10. Uzyskano pozwolenie na budowę oczyszczalni ścieków dla m. Karwice

2. 11. Budowa studni głębinowej w m. Lejkowo – inwestycja zrealizowana wrzesień 2006r.

2.12. Remont studni w m. Świącianowo- inwestycję zrealizowano – 2005 r

3. Zadania w zakresie ochrony gleb przed skażeniem, rozszerzenia zorganizowanej, selektywnej zbiórki i utylizacji odpadów komunalnych, z uwzględnieniem wielkogabarytowych i niebezpiecznych, pochodzących z gospodarstw domowych.

3.1. Opracowanie i zaopiniowanie „Gminnego Planu Gospodarki Odpadami” – PGO został opracowany i uchwalony w 2004 r. - Uchwała Rady Gminy Malechowo Nr XIV/150/2004 z dnia 31.05.2004 r.

3.2. Promocja przydomowego kompostowania odpadów zielonych i biodegradowalnych w gospodarstwach domowych.

W ramach wydanej przez tut. urząd ulotki edukacyjnej dla mieszkańców „Jak segregować odpady” pokazano co należy wrzucać, a czego nie należy wrzucać do kompostowników oraz jak bardzo przydatny jest kompost, którym można użyźniać ogródki działkowe.

3.3. Stała kontrola nielegalnego porzucania odpadów i ich usuwanie:

- a) Objęto systemem zbiórki i gromadzeniem odpadów komunalnych – 95 % gospodarstw domowych z terenu gminy;
- b) Sporządzono w 2005 r. przez GZGK i M w Malechowie na zlecenie tut. Urzędu „Inwentaryzację odpadów zawierających azbest na terenie gminy Malechowo” w której objęte są wszystkie budynki zarówno mieszkalne jak i gospodarcze,
- c) nakazano likwidację jednego nielegalnego składowiska odpadów komunalnych w m. Kusice, w trakcie jest likwidacja nielegalnego wysypiska w m. Żegocino (koszty likwidacji pokrywa posiadacz nieruchomości);
- d) Sporządzono bazę danych - umów zawartych między gospodarstwami domowymi a przedsiębiorstwem działającym na terenie gminy Malechowo w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- e) zabezpieczono środki w GFOŚ na coroczne akcje „sprzątania świata” na zakup worków i rękawic dla dzieci szkół, gdzie czynnie udział bierze Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Malechowie.

3.4. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów z terenów zabudowy mieszkaniowej.

- a) rozszerzenie zasięgu i zakresu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych (szkło, tworzywa sztuczne, makulatura) obecnie wszystkie większe miejscowości (32) posiadają pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów,
- b) edukacja ekologiczna mieszkańców – w 2005 r. wydano ulotkę „Jak segregować odpady”. Ulotkę wydano ze środków GFOŚ i GW w Malechowie,
- c) ustawiono w budynkach szkół oraz urzędu pojemniki na zużyte baterie – odbiór przez Organizację REBA,

- d) zakupiono w 2005 r. i rozdysponowano dla szkół ,przedszkoli oraz świetlic środowiskowych 25 szt. gier ekologicznych pt. : „Kolorowy świat odpadów” – głównym celem zakupu gier było zwiększenie świadomości dzieci na temat szeroko pojętej gospodarki odpadami oraz wpojenie dzieciom ekologicznego nawyku segregacji odpadów.

3.5. Rozwój zbiórki odpadów wielkogabarytowych i budowlanych, pochodzących z gospodarstw domowych:

- a) zorganizowanie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i sprzętu elektryczno- energetycznego – zbiórka odpadów odbywa się na terenie gminy dwa razy w roku wiosną i jesienią,
b) prowadzący remont mogą zamówić kontener na odpady budowlane w PGK Koszalin,

3.6 Rozwój selektywnej zbiórki odpadów z terenów penetracji turystycznej w okresie sezonu letniego i grzybobrania – Nadzór sprawują Nadleśnictwa działające na terenie Gminy.

4. Zadania w zakresie upowszechniania wiedzy o środowisku i jego funkcjonowaniu, lokalnych zasobach i walorach.

4.1. Prowadzenie kampanii informacyjnej wśród mieszkańców gminy, o wartościach zasobów i walorów środowiska, potrzebie ich zachowania oraz korzyści z tego płynących:

- a) rozpowszechniono informację o zasobach przyrodniczych, m.in. o pomnikach przyrody, użytkach ekologicznych i innych walorach na stronie internetowej Urzędu,
b) napisano artykuł do Kwartalnika Malechowskiego na temat Natury 2000,
c) zamieszczono w folderze wydany przez Urząd we wrześniu 2006 r. informację na temat przyrody i krajobrazu,
d) dofinansowano wydanie informatora ekologicznego – „Szlakiem Wieprzy i Grabowej” – ukazującego piękno i zasoby Rzeki Grabowej,
e)uczestnictwo w programie „Zielona Gmina” finansowanym przez WFOŚ i GW w Szczecinie, realizowanym przez TVP 3 ze Szczecina – emisja telewizyjna sierpień 2005 r.

4.2. Projekt, wytyczenie i oznakowanie ścieżki rowerowej, udostępniającej najwartościowsze elementy środowiska przyrodniczego i krajobrazu historycznego gminy:

- a) Opracowano koncepcję trasy szlaków turystycznych - pieszo – rowerowych (Szlak Megabitów, Szlak Podewilsów, Szlak Grabowej, Szlak Hobbitów)- przy współpracy Stowarzyszenia Gminy i Powiatów Pomorza Środkowego.

4.3. Szkolenie rolników w zakresie przyjaznych dla środowiska i efektywnych metod produkcji :

- a) Udział w Projekcie „Lepsza Wieś” , który realizowany był w latach 2005/2006 przez 10 gmin wiejskich Pomorza Środkowego w tym gminę Malechowo. W ramach projektu przygotowano Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich obejmującą te gminy, w której duży nacisk położono na edukację ekologiczną, promocję i stwarzanie warunków dla rozwoju technologii pozyskiwania źródeł energii odnawialnej(wieżba energetyczna). O projekcie można dowiedzieć się z strony internetowej, która powstała również w jego ramach www.lepszawies.pl . Produktem projektu „Lepsza Wieś” jest również powstała Środkowopomorska Grupa Działania” – jedna z ośmiu w Województwie Zachodniopomorskim. Środki Finansowe na realizację projektu pochodzą z pilotażowego programu Unii europejskiej Lider+ i wynosiły 147 496,23 zł. Co w przeliczeniu na gminę wynosi ok. 14 747,00,
- b) Edukacja rolników, w tym wdrażanie Kodeksu dobrych praktyk rolniczych, programów rolnośrodowiskowych (obecnie ponad 400 ha z terenu gminy objętych jest programami rolnośrodowiskowymi), dostosowania gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej, kurs chemizacji. Przeprowadzono szkolenia na temat rozliczanie kwot mlecznych, wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednio, zdobywanie dodatkowego wykształcenia, m.in. udział zarówno domowników rolnika jak samych rolników w programie „Rolnik w Europie”, oraz potencjalnych właścicieli gospodarstw agroturystycznych - przez ZDR w Sławnie oraz AR i MR w Darłowie w budynku urzędu Gminy,
- c) Organizacja „kiermaszu wiosennego”, którego celem była promocja lokalnych i regionalnych producentów rolnych, ogrodniczych – kwiecień 2005 r.
- d) Promowanie zalesiania gruntów nie przydatnych do produkcji rolnej (przeznaczonych do tego celu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy) realizowanym w ramach Krajowego Programu Zwiększania Lesistości – informowano rolników o zasadach zalesiania gruntów rolnych.

Dodatkowo:

Zorganizowano Turniej wiedzy o Gminie Malechowo – udział wzięło 10 sołectw.

4.4. Wspieranie konstruktywnych działań lokalnych agend i oddziałów różnych organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy w sferze ochrony środowiska jak również szkół

- a) Aktywna edukacja dzieci i młodzieży w formalnym systemie kształcenia (przedmioty, bloki przedmiotowe, ścieżka międzyprzedmiotowa) - W programie kształcenia ogólnego w szkołach i przedszkolach określone są podstawowe zadania szkoły w zakresie nauczania, umiejętności i pracy wychowawczej, w których uwzględnione są również działania mające na celu wzrost świadomości ekologicznej uczniów.

W przedszkolach i w szkołach prowadzone są zajęcia z ekologii. Dzieci i młodzież wykonują prace związane z ekologią, ochroną środowiska. Ponadto organizowane są konkursy mające zaznajomić dzieci i młodzież, z tematyką ekologiczną.

Dodatkowo:

- ✓ Współdziałanie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Powiatowym i Inspektorem Sanitarnym w zakresie oceny stanu sanitarno – epidemiologicznego i weterynaryjnego na terenie gminy – gmina współdziała z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom, wyznaczania kandydatów na rzeczoznawców do oszacowywania zwierząt zabitych z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej lub skierowanych do uboju sanitarnego albo padłych w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy;
- ✓ Współdziałanie z Inspekcją Ochrony Roślin w zakresie stanu ochrony fitosanitarnej na terenie gminy, poprzez informowanie rolników o sposobach i terminie stosowania zabiegów zwalczających choroby , chwasty oraz szkodniki.

5. Zadania w zakresie poprawy estetyki krajobrazu wiejskiego na obszarach zabudowanych, tworzenia „zielonych” miejsc pracy oraz zagospodarowania nowych terenów zieleni publicznej:

- a) założenie gminnej ewidencji zabytków ,
- b) Organizowanie gminnych konkursów na estetyczną zagrodę rolniczą i nierolniczą,
- c) uczestnictwo w konkursach ponadgminnych m.in. na produkt turystyczny roku województwa zachodniopomorskiego organizowanego przez Marszałka Województwa zachodniopomorskiego (osada średniowieczna w m. Borkowo). Zarówno Wójt jak i p. Bryl otrzymali wyróżnienia,
- d) sporządzono inwentaryzację botaniczną dla parku zabytkowego w m. Niemica oraz m. Laski – odkrycie wielu roślin rzadkich i zagrożonych w skali kraju i regionu, m.in. przytulinka krzyżowa, smotrawa okazała, kalina koralowa,
- e) zlecono inwentaryzację botaniczną terenu będącego własnością gminy pokrytego drzewostanem w m. Paprotki w celu objęcia terenu przez radę gminy parkiem leśnym (gminnym).

5.3. Porządkowanie istniejących i zagospodarowywanie nowych terenów zieleni publicznej:

- a) W trakcie realizacji jest opracowanie waloryzacji botanicznej dla parku gminnego w m. Paprotki,
- b) Prowadzenie na bieżąco działań porządkowych przy drogach (koszenie, utrzymywanie drzew i krzewów).

5.4. Sukcesywna rewaloryzacja obszarów zabytkowej zieleni, pozostających we władaniu gminy.

Zadanie nie realizowane.

5.5. Promocja korzyści z tradycyjnych metod gospodarowania i rolnictwa ekologicznego:

Na terenie gminy Malechowo są dwa gospodarstwa ekologiczne położone w m. Drzeńsko oraz m. Pękanino posiadające atest gospodarstwa ekologicznego. Urząd Gminy promuje właścicieli gospodarstw agroturystycznych w swoich folderach oraz na stronie internetowej, na której tym gospodarstwom poświęcony jest specjalny link .

6. Zadania w zakresie poprawy stanu powietrza atmosferycznego poprzez upowszechnianie ekologicznych źródeł energii.

6.1. Przebudowa urządzeń kotłowni na paliwa ekologiczne w obiektach należących do Gminy Malechowo – szkół, ośrodków zdrowia, świetlic wiejskich, placówek kultury itp. :

- a) Uzyskano pozwolenie na budowę na termomodernizację budynku Gimnazjum w Malechowie ze zmianą technologii ogrzewania.
Zrealizowano wymianę instalacji co – inwestycja zrealizowana – grudzień 2005 r.

6.3. Promocja upraw energetycznych na gruntach odłogowanych :

- a) Produkcja roślin energetycznych - Na terenie gminy założono kilka plantacji wierzby energetycznej.

7. Zadania w zakresie rozwoju sieci obszarów chronionych i ochrony różnorodności biologicznej:

- a) Objęto część gminy projektem utworzenia obszaru specjalnej ochrony siedlisk NATURA 2000 pn. 'Dolina Grabowej' – etap materiały wysłane przez Ministerstwo Środowiska do komisji europejskiej,
- b) udział pracownika ds. ochrony środowiska nad opracowaniem planów renaturyzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na obszarach Natura 2000 oraz planów zarządzania dla wybranych gatunków objętych Dyrektywą Ptasią i Dyrektywą Siedliskową „Dolina Grabowej” realizowanym przez Ministerstwo Środowiska we współpracy bliźniaczej z Królestwem Wielkiej Brytanii oraz Królestwem Niderlandów – projekt planu ma być przedłożony przez Ministerstwo do tut. Urzędu pod koniec listopada br.

Dodatkowo:

W 2004 r. zinwentaryzowano przy udziale sołtysów oraz ornitologa gniazda bociana białego – odnotowano 44 zasiedlone gniazda.

7.1 Uwzględnianie w opracowanych Miejscowych Planach zagospodarowania przestrzennego potrzeb wynikających z zabezpieczenia i rozwoju obszarów chronionych oraz ochrony różnorodności biologicznej.

Z uwagi na duże koszty opracowania – nie zostały podjęte działania zamieszczenia w planie obszarów chronionych.

7.2. Ustanowienie i oznakowanie nowych pomników przyrody i innych form ochrony przyrody, proponowanych w istniejących i powstających opracowaniach:

a) podjęto uchwałę w sprawie ustanowienia nowych pomników przyrody rosnących na terenie Nadleśnictwa Sławno – uchwała podjęta przez Radę Gminy dnia 29.09. 2006r.

8. Zadania w zakresie zmniejszenia narażenia mieszkańców ośrodków osadniczych na hałas komunikacyjny i poprawy klimatu akustycznego

Na terenie Gminy nie występują zakłady wymagające ograniczenia hałasu.